

T.C. İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK

2.ÜNİTE

**MİLLİ UYANIŞ: BAĞIMSIZLIK
YOLUNDA ATILAN ADIMLAR**

I. Dünya Savaşının Nedenleri

Genel Nedenler

- Fransız İhtilali ile yayılan **milliyetçilik** akımının etkisi.
- Sanayi İnkılabı sonucunda **ham madde ve pazar** arayışının artması.
- Devletler arası **bloklaşma** ve **silahlanma** yarışı.

Özel Nedenler

- Rusya ile Avusturya-Macaristan İmparatorluğu'nun **Balkanlara hakim olma politikaları**.
- Almanya ile Fransa arasında rekabete dönüşen zengin kömür yatağına sahip **Alsas-Loren bölgesi**.
- Rusya'nın yürüttüğü **Panslavizm** politikası ve sıcak denizlere (Akdeniz'e) inme çalışmalar

I.DÜNYA SAVAŞINA YOL AÇAN GELİŞMELER

Savaşı Başlatan Olay

Saraybosna'yı ziyaret eden **Avusturya-Macaristan veliahdı**nın bir **Sırp** tarafından **öldürölmesi** I. Dünya Savaşı'nın bahanesi oldu. Avusturya-Macaristan İmparatorluğu, suikasttan sorumlu tuttuğu Sırbistan'a savaş açtı (28 Temmuz 1914). Diğer Avrupalı devletler de kısa sürede savaşa katıldılar.

I.DÜNYA SAVAŞINA YOL AÇAN GELİŞMELER

I.Dünya Savaşında Gruplar Savaş Öncesi

İTİLAF

- İngiltere
- Fransa
- Rusya

İTTİFAK

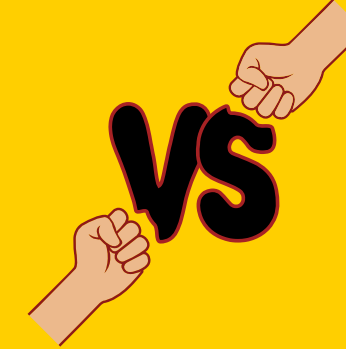
- Almanya
- **İtalya**
- Avust-Mac.

İttifak grubunda yer alan **İtalya**, kendisine Anadolu'nun batısında ve güneyinde bulunan bazı toprakların vaat edilmesi üzerine **İtilaf Devletleri** grubuna geçti.

Savaş Sırasında

İTİLAF

- İngiltere
- Fransa
- Rusya
- **İtalya**
- ABD
- Sırbistan
- Japonya
- Yunanistan

İTTİFAK

- Almanya
- Osmanlı
- Avust-Mac.
- Bulgaristan

OSMANLI DEVLETİNİN SON SAVAŞI: I.DÜNYA SAVAŞI

Savaş başladığında Osmanlı Devleti önce tarafsızlığını ilan etmiş ve bazı tedbirler almıştı. Bunlar;

- Tarafsızlığını ilan etti.
- Kapitülasyonlar kaldırıldı.
- Genel seferberlik ilan edildi.
- Boğazları kapattı.

Siyasi yalnızlıktan kurtulmak isteyen Osmanlı Devleti önce İngiltere'nin yanında savaşa girmek istemiştir. İngiltere'nin kabul etmemesi üzerine bu sefer Almanya'nın yanına gitmiştir.

Almanya Neden
Osmanlı Devletini
Yanında İstedi?

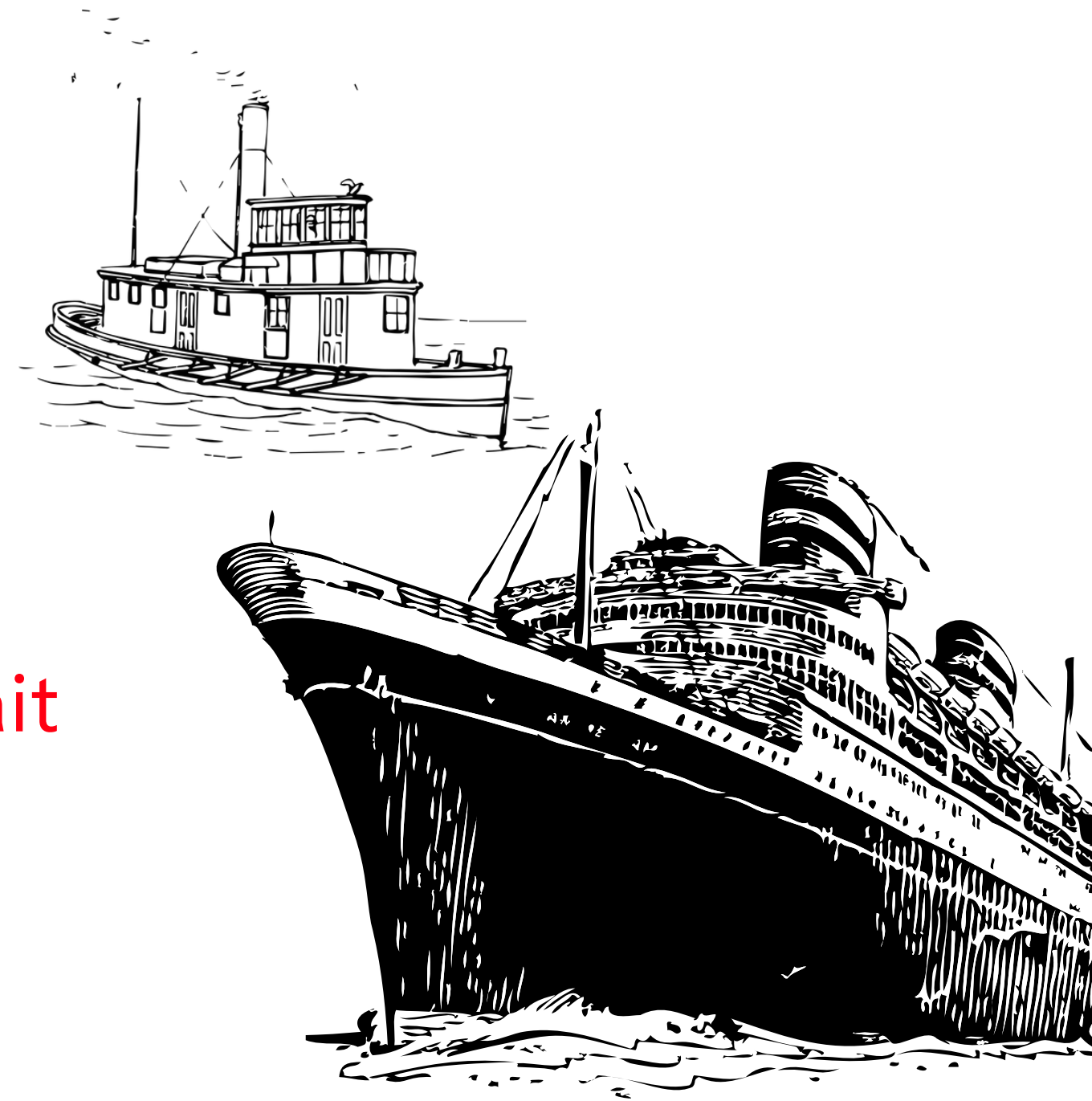
- Yeni cepheler açarak **savaşı geniş bir alana yaymak** ve **yükünü hafifletmek**
- Osmanlının **jeopolitik konumundan faydalanmak** istemiştir.
- **Halifelik makamından yararlanmak** istemiştir.

OSMANLI DEVLETİNİN SON SAVAŞI: I.DÜNYA SAVAŞI

Osmanlı Neden
Almanya'nın
Yanında Savaşa
Girdi?

- Son zamanlarda **kaybettiği toprakları geri almak**
- **Siyasi yalnızlıktan kurtulmak**
- İttihat ve Terakki yöneticilerinin **Almanya'nın savaşı kazanacağına inanılması**

Akdeniz'de İngiliz donanmasından kaçan iki Alman gemisi **Goben** ve **Breslaw** Çanakkale önlerine gelmiştir. İngilizlerin gemileri istemesi üzerine Osmanlı bu gemileri satın aldığını bildirmiştir. Gemilere Osmanlı bayrağı çekilmiş ve adlarını **Yavuz** ve **Midilli** olarak değiştirilmiştir. Gemilerin **Rusya'ya ait limanları bombalaması ile Osmanlı Devleti savaşa resmen girmiş oldu.**

I.Dünya Savaşı Cepheleri

Taarruz Cepheleri

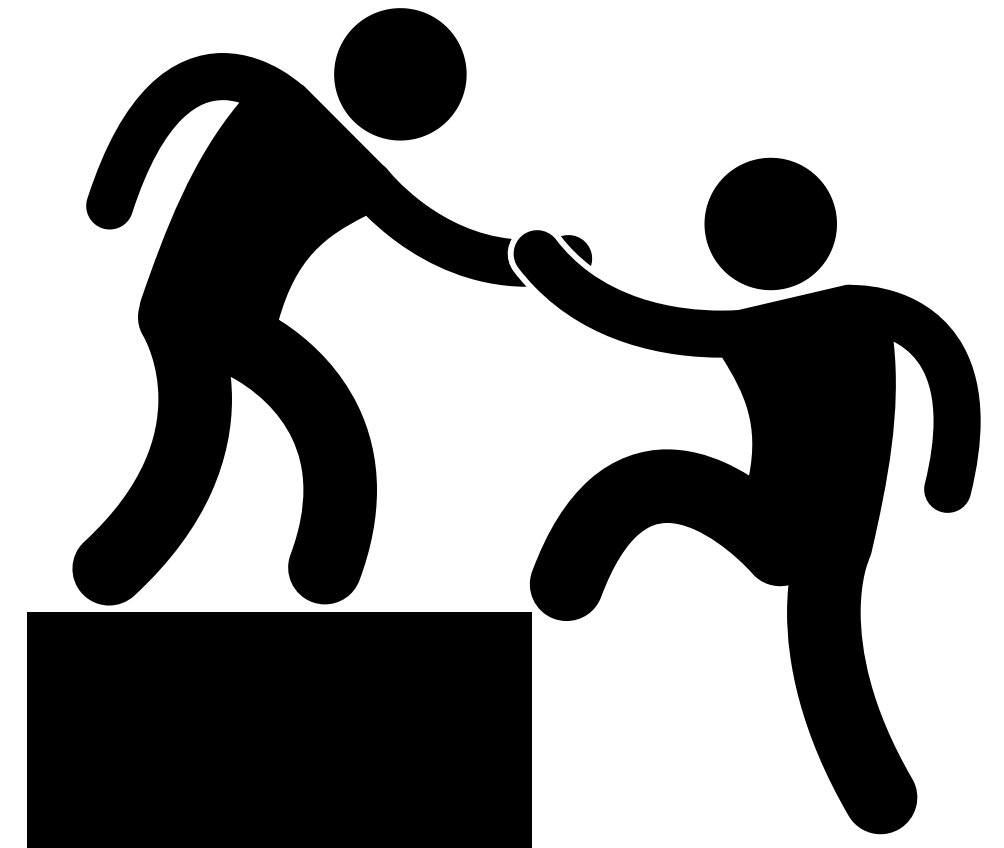
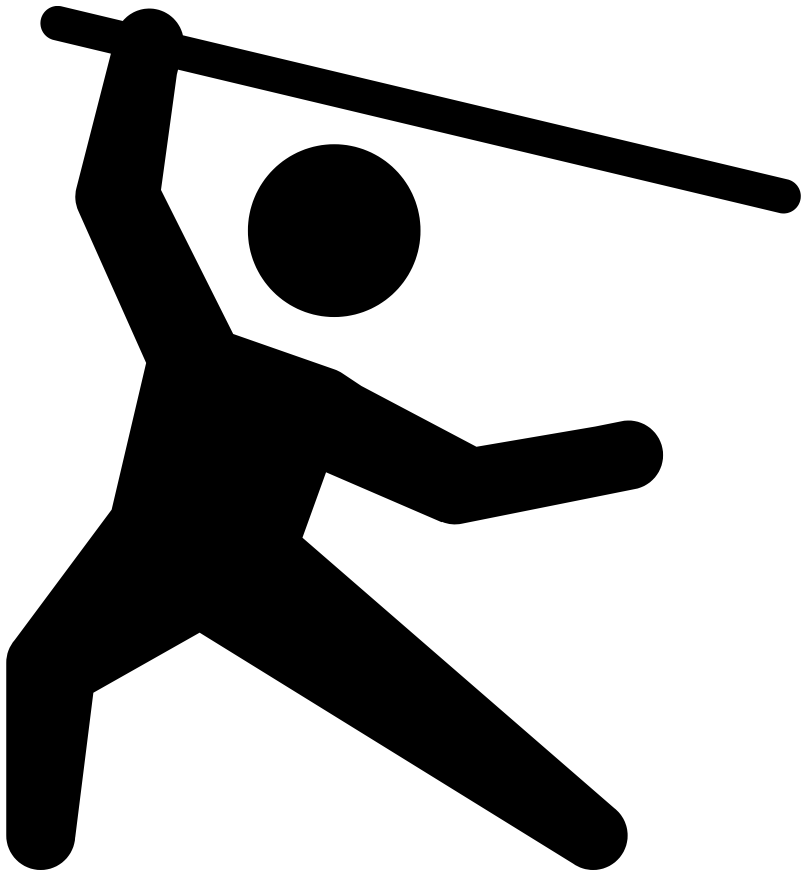
- Kafkas
- Kanal

Savunma Cepheleri

- Çanakkale
- Suriye-Filistin
- Hicaz-Yemen
- Irak (Basra)

Yardım Cepheleri

- Galiçya
- Makedonya
- Romanya

OSMANLI DEVLETİNİN SON SAVAŞI: I.DÜNYA SAVAŞI

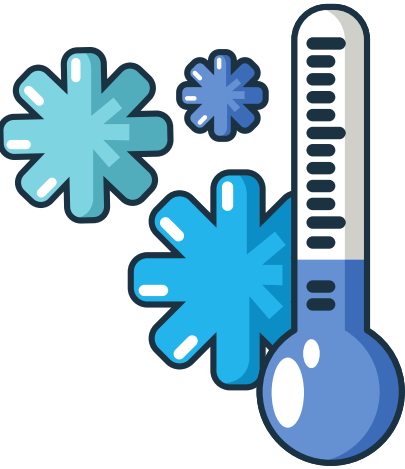

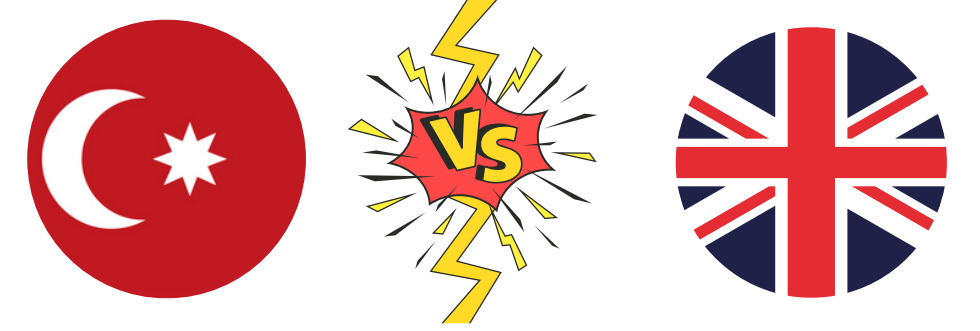
KAFKAS CEPHESİ

Cephenin açılma nedeni: Kaybedilen **Kars**, **Ardahan** ve **Batum**'u geri almak, Kafkasya üzerinden **Orta Asya Türk Dünyası** ile birleşmek, **Bakü petrollerinin kontrolünü sağlamak**.

Bölgedeki **Ermenilerin Ruslarla iş birliği** yaparak ordumuzu arkadan vurması, salgın hastalıklar, açlık ve **dondurucu soğuk** nedeniyle harekât başarıya ulaşamadı.

Rusya'da 1917 yılında **Bolşevik ihtilali** çıktı ve **Brest-Litovsk Antlaşması**'nın imzalanmasıyla Rusya savaştan çekildi. (1918)
Bu antlaşmayla 1878 Berlin Antlaşması'nda kaybedilen **Kars**, **Ardahan** ve **Batum yöreleri Ruslardan geri alındı**.

KANAL CEPHESİ

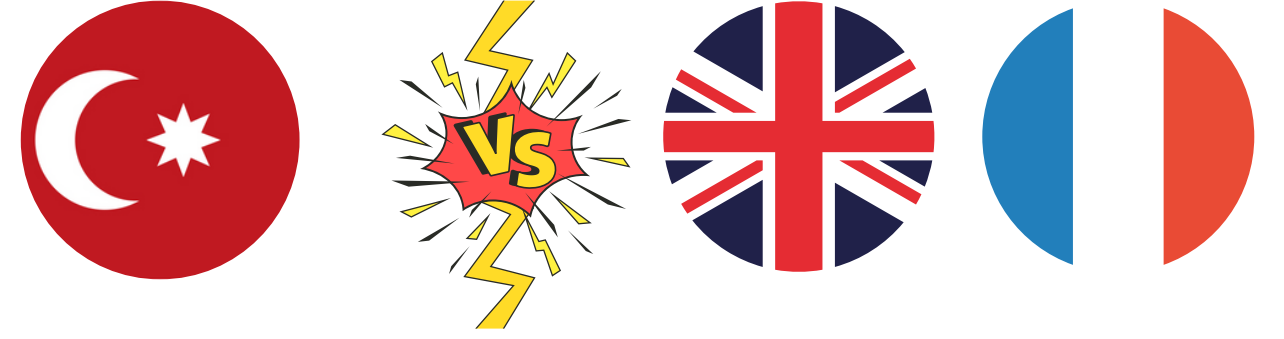
Cephenin açılma nedeni: **Süveyş Kanalı'nı ele geçirerek** İngiltere'nin Uzak Doğu sömürgelerine giden yolunu kesmek, **İngilizlerin sömürgelerinden gelebilecek her türlü yardımı engellemek.**

Çölün zor şartları da askerlerimizin yorgun düşmesine neden oldu. Yaşanan açlık ve susuzluk, durumu daha da ağırlaştırdı.

Askerlerimiz, Kanalı ele geçirmek için birkaç kez girişimde bulunduyorsa da **büyük kayıplar vererek geri çekilmek zorunda kaldılar.**

OSMANLI DEVLETİNİN SON SAVAŞI: I.DÜNYA SAVAŞI

ÇANAKKALE CEPHESİ

Cephenin açılma nedeni:

- Başkenti ele geçirip Osmanlı İmparatorluğu'na son vermeyi,
- Rusya'ya yardım ulaştırıp çarlık rejimini güçlendirmeyi,
- Osmanlı İmparatorluğu'nu savaş dışı bırakıp Almanların hareket alanını daraltmayı,
- Birinci Dünya Savaşı'nı kısa sürede sona erdirmeyi planlıyorlardı.

Savaşın Sonuçları:

- **Osmanlı Devleti savaşı kazandı** ve I. Dünya Savaşı'nın süresi uzamış oldu.
- İtilaf Devletleri Rusya'ya yardım gönderemediği için **Rusya'da çarlık rejimi yıkıldı**.
- Zafer sonrasında **Bulgaristan İttifak Grubu içinde savaşa katıldı**.

ÇANAKKALE CEPHESİ

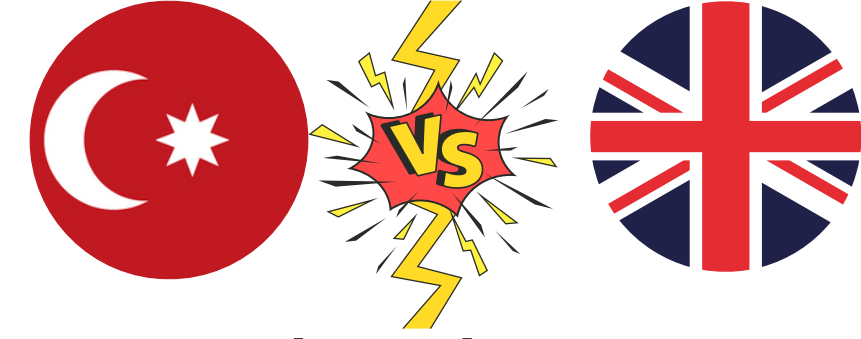
Mustafa Kemal'in Çanakkale Cephesi'ndeki başarıları onun halk arasında daha çok tanınmasında ve ileride Millî Mücadele'nin lideri olmasında son derece etkili olmuştur.

Bulgaristan, İttifak Devletleri yanında savaşa girmesiyle Osmanlı Devleti Almanya ile doğrudan kara bağlantısı kurdu.

OSMANLI DEVLETİNİN SON SAVAŞI: I.DÜNYA SAVAŞI

HİCAZ-YEMEN CEPHESİ

Kutsal toprakları korumak amacıyla açılan bu cephede Osmanlı Devleti İngilizlere ve onların kışkırtmasıyla ayaklanan Araplara karşı mücadele etti.

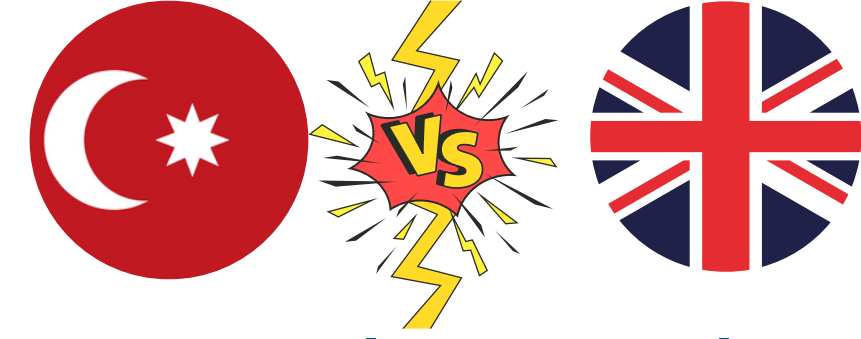
Fahrettin Paşa komutasındaki Osmanlı askerleri kutsal toprakları kahramanca savundu. Ancak savaşın sonunda Osmanlı Devleti Hicaz topraklarından da çekilmek zorunda kaldı.

Başta Mekke Emiri Şerif Hüseyin ve çocukları olmak üzere bazı Arap ailelerinin İngilizlerle anlaşarak Osmanlı Devleti'ne karşı mücadele etmeleri "İslamcılık" fikir akımının başarısızlığa uğradığını gösterir.

OSMANLI DEVLETİNİN SON SAVAŞI: I.DÜNYA SAVAŞI

IRAK-BASRA CEPHESİ

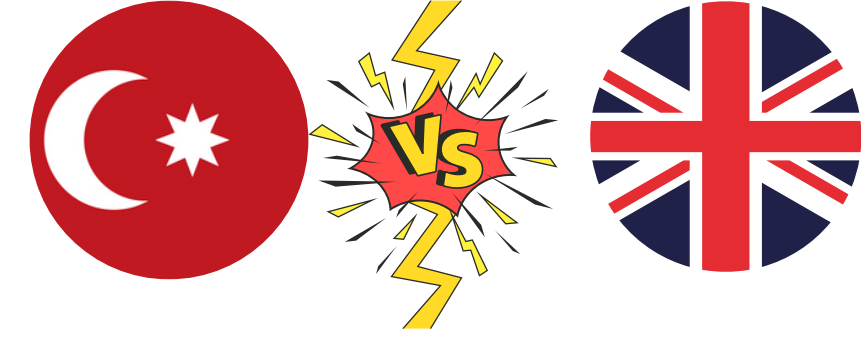
İngilizler tarafından sömürge yollarını güvence altına almak, kuzeye doğru ilerleyerek Rusya'ya yardım ulaştırmak ve Irak petrollerini ele geçirmek amacıyla açıldı.

Osmanlı ordusu Kut'ül Amâre'de İngiliz kuvvetlerini yenilgiye uğrattı ancak sonradan destek birlikleri çıkaran İngilizler Irak içlerine ilerlemeye devam etti. İngilizler, 1917 yılında Bağdat'ı işgal ettiler

Halil (Kut) Paşa komutasındaki Türk ordusu Selmân-ı Pak ve Kut-ül Amare'de İngilizleri yenilgiye uğrattı ve büyük bir zafer kazandı. İngiliz General Townsend başta olmak üzere 13 bin İngiliz askeri esir alındı.

OSMANLI DEVLETİNİN SON SAVAŞI: I.DÜNYA SAVAŞI

SURİYE-FİLİSTİN CEPHESİ

Kanal Cephesi'nde Osmanlının başarısız olmasından sonra İngilizler saldırıya geçerek ilerlemiştir. İngilizlerin kandırdığı Arap kabilelerinin de yardımıyla İngilizler Filistin'den Suriye'ye doğru kolayca ilerlemiştir. Mustafa Kemal Ağustos 1918 de **Yıldırım Orduları Grup Komutanlığına** (7.Ordu) atandı. İngilizlere karşı **savunma savaşı** yaptı. Suriye'nin kuzeyinde İngiliz ordularını durdurmayı başardı. Mondros Ateşkes Antlaşması imzalanınca cephe kapanmıştır.

Mustafa Kemal'in I.Dünya savaşında görev aldığı cepheler

- Çanakkale
- Kafkas
- Suriye-Filistin

Ç K S

OSMANLI DEVLETİNİN SON SAVAŞI: I.DÜNYA SAVAŞI

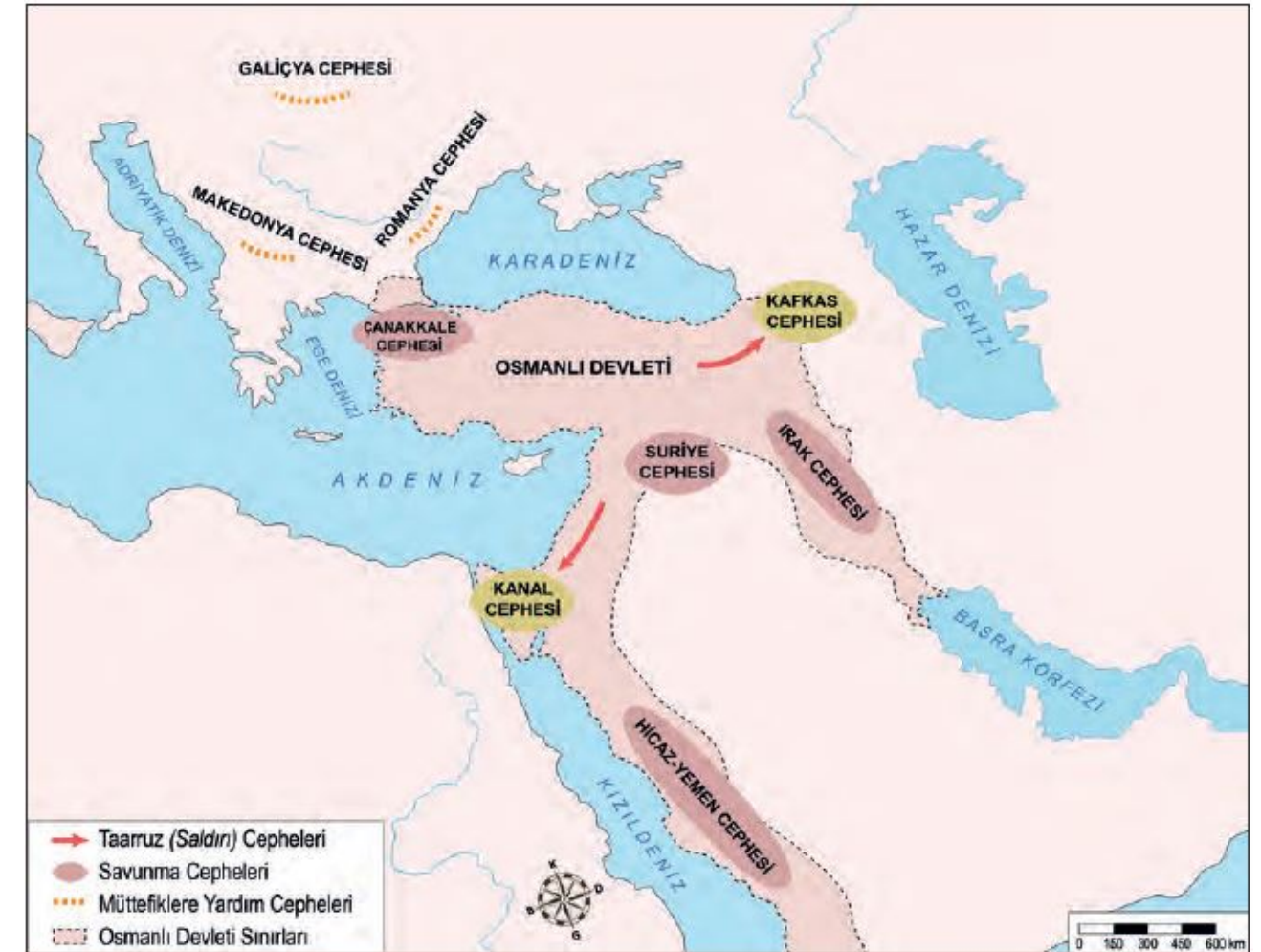
GALIÇYA, MAKEDONYA VE ROMANYA CEPHELERİ

Osmanlı Devleti bu cephelerde müttefiklerine yardım etmek amacıyla savaştı. Bu cepheler sınırlarımız dışında açılan cephelerdir. Bulgaristan'ın savaşa dahil olması cephelerin açılmasında önemli bir etkindir. Çok büyük bir başarı elde edilemedi.

YARDIM CEPHELERİ

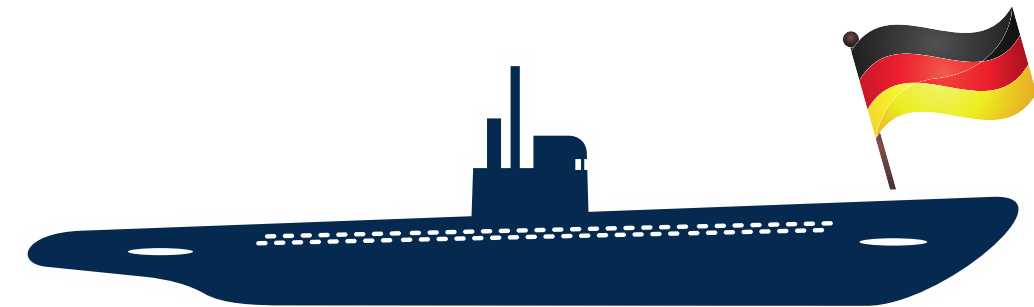
GALIÇYA
MAKEDONYA
ROMANYA

I. DÜNYA SAVAŞININ SONA ERMESİ

1.Dünya Savaşı başlarında **tarafsız olan ABD**, İtilaf Devletleri'ne silah satmaktaydı. Bu durumdan rahatsız olan Almanlar, Amerikan savaş ve ticaret gemilerini denizaltılarla vurmaya başladılar. ABD bu saldırılar karşısında 1.Dünya Savaşı'na girme kararı aldı. 2 Nisan 1917'de **İtilaf Devletleri yanında savaşa girdi**.

ABD'nin savaşa girmesi savaşın seyrini değiştirmiş ve itilaf devletlerinin kazanmasına neden olmuştur.

WILSON İLKELERİ

ABD Başkanı Wilson **savaşı bitirmek** ve **kalıcı barışı sağlamak** amacıyla çeşitli ilkeler yayınladı.

- Yenilen devletler yenilenlerden **toprak ve savaş tazminatı almayacaktır.**

ABD bu madde ile özellikle İngiltere'nin güçlenmesini engellemek istemiştir.

- Devletlerin arasında gizli antlaşmalar yapılmayacaktır.

Uluslararası barışı sağlamak için Milletler Cemiyeti kurulmuştur.

- Her millet çoğunlukta olduğu yerde kendi devletini kuracak.

Osmanlı Devleti'ndeki ayrılıkçı hareketler daha da artmıştır.

Wilson ilkelerinde her millet çoğunlukta olduğu yerde kendi devletini kuracak maddesinin asıl amacı Osmanlıyı parçalamaktır.

I. DÜNYA SAVAŞININ SONUÇLARI

- İmparatorluklar yıkıldı, yerine milli devletler kuruldu.
- Sömürgecilik yerini manda ve himayeye bıraktı.
- Yeni rejimler ortaya çıktı. (Faşizm, Komünizm, Nazizm)
- Yapılan barış antlaşmalarının ağır maddeler içermesi 2.Dünya Savaşı'nın çıkmasına zemin hazırladı.
- Devletler arası dengeler bozulmuş, sınırlar değişmiştir. Böylece Avrupa'nın siyasi haritası yeniden çizilmiştir.
- Dünya barışını sağlamak için Milletler Cemiyeti kuruldu. (Cemiyet-i akvam)
- En karlı İngiltere çıktı.

MONDROS ATEŞKES ANTLAŞMASI

Mondros Ateşkes Antlaşması Limni Adası'nda Mondros Limanı'nda Agememnon adlı bir İngiliz gemisinde imzalanmıştır.

- İç güvenliği sağlayacak kuvvetler dışında **Osmanlı orduları terhis edilecek.**

Rauf Orbay

Amiral Calthorpe

Osmanlı toprakları savunmasız bırakılmak istenmiştir.

- Boğazlar İtilaf Devletlerine açılacak, istihkâmlar İtilaf Devletleri tarafından işgal edilecektir.

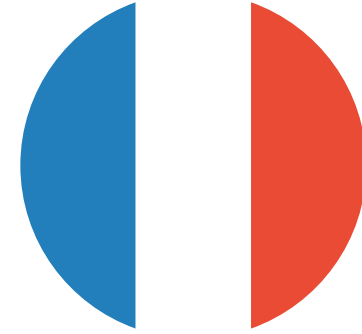
Osmanlı baskı altında tutularak Anadolu ve İstanbul arasındaki bağlantı kesilmek istenmiştir.

MONDROS SONRASI İŞGALLER

İngilizler, 3 Kasım'da zengin petrol kaynaklarına sahip Musul'a girerek ateşkes antlaşmasından sonra ilk işgali gerçekleştirdi.

Musul, Antep, Urfa, Maraş, Samsun, Çanakkale, Kars, Ardahan, Batum

Adana ve Mersin çevresi

Antalya, Konya ve Muğla çevresi

İzmir ve Doğu Trakya çevresi

Atlaşma ile Osmanlı devleti fiilen sona ermiştir.

OSMANLI DEVLETİNİN SON SAVAŞI: I.DÜNYA SAVAŞI

İŞGALLER KARŞISINDA TEPKİLER

MUSTAFA KEMAL

Mustafa Kemal, antlaşmanın çok ağır şartlar içerdiği ve bağımsızlıkla bağdaşmayan bir antlaşma olduğu konusunda İstanbul Hükümeti'ni uyarmıştır. İşgalin kabul edilemeyeceğini ve direnilmesi gerektiğini söylemiştir. İstanbul'a döndüğünde geldikleri gibi giderler demiştir.

TÜRK MİLLETİ

Türk milleti mücadeleye hukuksal yollarla başlamış işgalleri protesto eden mitingler düzenlemiş ve bölgesel kurtuluş için Müdafai Hukuk Cemiyetleri kurmuştur. Ancak Ermeni ve Rum işgalleri başlayınca işgallere karşı kendi bölgesini korumak amacı ile silahlı direniş gösteren Kuvayı Milliye birliklerini kurmuştur

OSMANLI HÜKÜMETİ

İtilaf Devletlerinin isteklerinin kayıtsız kabulünü ve böylece işgalin büyük zarara ve kayıplara neden olmadan atlatılmasını istiyorlardı. Halkın direnişini engellemek için Anadolu'ya Nasihat Heyetleri gönderildi. Özellikle Damat Ferit Paşa; işgallerin geçici olacağını düşünüyor ve halktan işgaller karşısında sakin kalmalarını istiyordu.

İŞGAL YILLARINDA ANADOLU

İZMİR'İN İŞGALİ

Mondros'un 7.maddesine, Paris konferansında kendilerine verilen haklara ve Wilson ilkelerine dayanan Yunanlar 15 Mayıs 1919'da İzmir'i işgal etti.

- Gazeteci **Hasan Tahsin**, Yunan askerlerine ateş ederek Ege'deki **ilk silahlı direnişi** başlatırken **şehit** edildi.

Yunanlar bölgede kendi nüfuslarının daha fazla olduklarını iddia ediyorlardı. Bu durum üzerine **ABD bölgeye bir heyet gönderdi.**

Amiral Bristol Raporu: Bu rapora göre **Türk nüfusu daha fazladır** ve Yunanlar Türkleri katletmektedir.

ÖNEMLİ

Türklerin haklı olduğunu dünyaya duyuran ilk belge **Amiral Bristol raporudur.**

CEMİYETLER VE KUVAY-I MİLLİYE

KUVAYİMİLLİYENİN KURULMASI

Mondros ateşkes antlaşmasından sonra Anadolu'da yapılan işgallere karşı **Türk halkı teşkilatlanarak milli direniş ruhunu** ortaya çıkardı. İşgallere karşı vatani koruma ve bağımsız yaşama isteği sonucunda oluşan bu direniş ruhuna **Kuvayimilliye (milli kuvvetler)** denilmiştir.

ÖZELLİKLERİ

- **Gönüllülük** esasına göre kurulmuştur.
- İhtiyaçlarını **halktan karşılamışlardır**.
- Düzenli ordu niteliğine sahip değildir.
- **Bölgesel** direniş hareketidir.

CEMİYETLER VE KUVAY-I MİLLİYE

YARARLI CEMİYETLER

- Trakya Paşaeli Müdafai Hukuk Cemiyeti
- İzmir Müdafai Hukuk Cemiyeti
- Redd-i İlhak Cemiyeti
- Doğu Anadolu MHC
- Trabzon Muhafaza-i Hukuk Cemiyeti
- Kilikyalılar Cemiyeti
- Milli Kongre Cemiyeti*
- Anadolu Kadınları Cemiyeti

ZARARLI CEMİYETLER

Milli Varlığa Düşman Cemiyetler

- Sulh ve Selameti Osmaniye
- Teali İslam
- Kürt Teali
- Hürriyet ve İtilaf
- Wilson Prensipleri
- İngiliz muhipleri

Azınlıkların Kurduğu Cemiyetler

- Mavri Mira
- Etniki Eterya
- Pontus Rum
- Hınçak
- Taşnak

İSTİKAL YOLCULUĞU

MİLLİ MÜCADELE HAZIRLIK DÖNEMİ

SAMSUN'A ÇIKIŞ

Samsun çevresinde **Pontus Rum Cemiyeti** üyesi kişiler çeşitli katliamlar yapmaya başlamıştır. Rumların bu hareketlerine karşı bölgedeki **vatansever halkın karşı koyması ile karışıklıklar çıkmıştır**. Bu olayları önlemesi için **Mustafa Kemal 9. Ordu Müfettişi** olarak Samsun'a görevlendirilmiştir.

M. Kemal'e Verilen Görev:

- Bölgedeki olayları araştırmak
- Bölgede düzeni sağlamak
- Halkın elindeki silahları toplamak

M. Kemal'in Asıl Amacı:

- Milli bilinci uyandırmak
- Bağımsızlık savaşını başlatmak

İSTİKAL YOLCULUĞU

MİLLİ MÜCADELE HAZIRLIK DÖNEMİ

Samsun Raporu

Olaylardan Rumlar ve İtilaf devletlerinin subayları sorumludur. İzmir'in işgali haksızdır. Türk milleti bağımsızlık için hareket etmelidir.

HAVZA GENELGESİ

M.Kemal Paşa Havza'dan kolordu komutanlarına gizli bir telgraf gönderdi. Bu telgrafa göre;

- İşgallere karşı **protesto mitingleri** yapılacaktır.
- İtilaf devletlerini ve İstanbul hükümetini kınayan **telgraflar çekilecek.**
- Mitingler sırasında **azınlıklara kötü davranılmayacak.**

Milli bilinç
uyanmıştır.

İSTİKAL YOLCULUĞU

MİLLİ MÜCADELE HAZIRLIK DÖNEMİ

AMASYA GENELGESİ

M. Kemal tarafından hazırlanmıştır. Bu genelgeye Ali Fuat Paşa, Rauf Bey, Refet Bey imza atmış, Kazım Karabekir ve Cemal Paşa ise telgrafla onaylamışlardır.

Bu şekilde milli mücadele kişisel olmaktan çıkmıştır.

Madde

Vatanın bütünlüğü, milletin bağımsızlığı tehlikededir.

İstanbul Hükûmeti üzerine aldığı sorumluluğu yerine getirememektedir. Bu durum milletimizi yok olmuş gibi göstermektedir

Yorum

Kurtuluş Savaşı'mızın **gerekçesi** ilk kez belirtilmiştir.

Kurtuluş savaşımızın **ikinci gerekçesi** de denebilir. **İstanbul hükûmetine ilk kez karşı çıkmıştır.**

İSTİKAL YOLCULUĞU

MİLLİ MÜCADELE HAZIRLIK DÖNEMİ

AMASYA GENELGESİ

Madde

Milletin bağımsızlığını yine milletin azim ve kararı kurtaracaktır.

Milletin içinde bulunduğu durumu dünyaya duyurmak için her türlü baskıdan uzak, millî bir kurul oluşturulmalıdır.

Yorum

Kurtuluş Savaşı'nın yöntemi belirtilmiş milli egemenlik kavramı ilk defa vurgulanmıştır.

Temsil Heyeti'nin kurulması fikri ortaya atılmıştır.

Kurtuluş Savaşı için gerekçe, amaç ve yöntemi ortaya koyulmuştur.

Amasya Genelgesinin yayınlanmasından sonra İstanbul hükümeti M.Kemal'in İstanbul'a geri dönmesini istedi. M. Kemal bu durum üzerine çok sevdiği askerlik görevinden istifa etti.

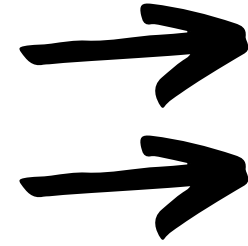
İSTİKAL YOLCULUĞU

MİLLİ MÜCADELE HAZIRLIK DÖNEMİ

ERZURUM KONGRESİ

Doğu Anadolu Müdafaa-i Hukuk ve Trabzon Müdafaa-i Hukuk Cemiyetlerinin katkılarıyla toplanmıştır. Kongrenin amacı **Doğu Anadolu'da bir Ermeni devleti kurulmasını önlemektir.**

Toplanma amacı bakımından
Alınan kararlar bakımından

**Bölgesel
Ulusal**

Kazım Karabekir Paşa

Alınan Kararlar

- Millî sınırlar içinde **vatan bir bütündür, parçalanamaz.**

İlk kez milli sınırlardan bahsedilmiştir. Vatanın bütünlüğüne vurgu yapılmıştır.

- Her türlü yabancı işgaline karşı Osmanlı Hükümeti'nin dağılması durumunda hep birlikte direniş ve savunma yapılacaktır.

Milli güçlerin hep birlikte hareket edeceği vurgulanmıştır.

İSTİKAL YOLCULUĞU

MİLLİ MÜCADELE HAZIRLIK DÖNEMİ

Alınan Kararlar

- Osmanlı Hükümeti vatani koruyamaz ve istiklali sağlayamazsa **geçici bir hükümet** kurulacaktır.

Temsil Heyeti kurulmuş ve başkanlığına Mustafa Kemal getirilmiştir.

- Kuvâ-yı Millîye'yi tek kuvvet olarak tanımak ve **millî iradeyi hâkim kılmak** esastır.

ÖNEMLİ

Milli egemenlik kavramı açıkça vurgulanmıştır.

- **Manda ve himaye kabul olunamaz.**

Manda ve himayeye ilk defa karşı çıkılmıştır. **Tam bağımsızlıktan** yana tutum sergileneceği vurgulanmıştır.

İSTİKAL YOLCULUĞU

MİLLİ MÜCADELE HAZIRLIK DÖNEMİ

SİVAS KONGRESİ

Kongresinin **toplanmasına Amasya Genelgesinde** karar verilmişti. İtilaf Devletleri ve İstanbul Hükümeti kongreyi dağıtmak için **Elazığ valisi Ali Galip**'i görevlendirdi. Ancak başarılı olamadı.

Tüm engellemelere rağmen kongreye yurdun çeşitli yerlerinden delegeler katılmıştır ve **tüm yurdu ilgilendiren kararlar** almışlardır

Alınan Kararlar

- Erzurum Kongresi'nde alınan kararlar küçük değişikliklerle Sivas Kongresi'nde de kabul edildi.

Böylece bölgesel kararlara millîlik (ulusal) vasfı kazandırıldı.

İSTİKAL YOLCULUĞU

MİLLİ MÜCADELE HAZIRLIK DÖNEMİ

Alınan Kararlar

- Ülkedeki bütün yerel direniş cemiyetleri, **Anadolu ve Rumeli Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti** adıyla **tek bir çatı altında birleştirildi**.

Böylece Kurtuluş Savaşı tek bir merkezden yönetilecekti.

- **Manda ve himaye kesin** olarak reddedildi.

 ÖNEMLİ **Tam bağımsızlık** vurgusu yapılmıştır.

- Temsil Heyeti, **Ali Fuat Paşa'yı Batı Cephesi Komutanlığına** atadı

Temsil Heyeti **hükümet gibi** hareket ederek **“yürütme”** yetkisini kullanmıştır.

- **İrade-i Millîye gazetesini** çıkarılmaya başlandı.

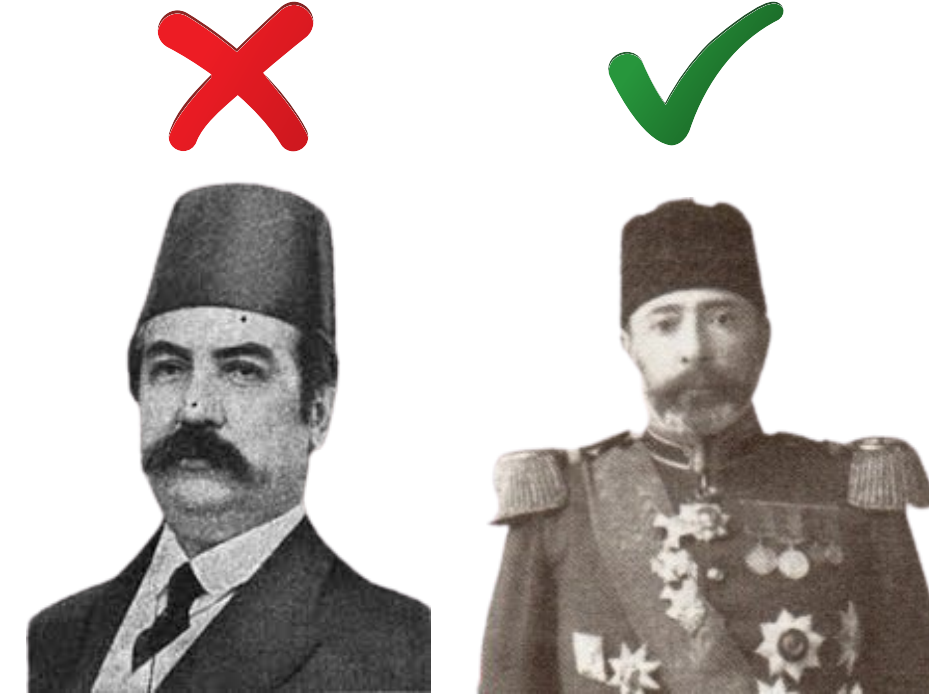
Millî Mücadele hakkında **halkı bilinçlendirmek** ve **doğru bilgi vermek** amaçlanmıştır.

İSTİKAL YOLCULUĞU

MİLLİ MÜCADELE HAZIRLIK DÖNEMİ

AMASYA GÖRÜŞMELERİ

Temsil heyeti Sivas kongresinden sonra İstanbul hükümeti ile her türlü iletişimi kesmiştir. Baskılara dayanamayan Damat Ferit Paşa istifa etmiş yerine milli mücadeleye daha ılımlı yaklaşan Ali Rıza Paşa hükümeti kurulmuştur.

Damat Ferit'in istifası Temsil Heyetinin ilk siyasi başarısıdır.

Temsil Heyeti adına Mustafa Kemal ve İstanbul Hükûmeti adına Bahriye Nazırı Salih Paşa arasında Amasya Görüşmeleri yapıldı.

ÇOK ÖNEMLİ

Osmanlı Hükûmeti, Temsil Heyetinin varlığını resmen tanımıştır.

İSTİKAL YOLCULUĞU

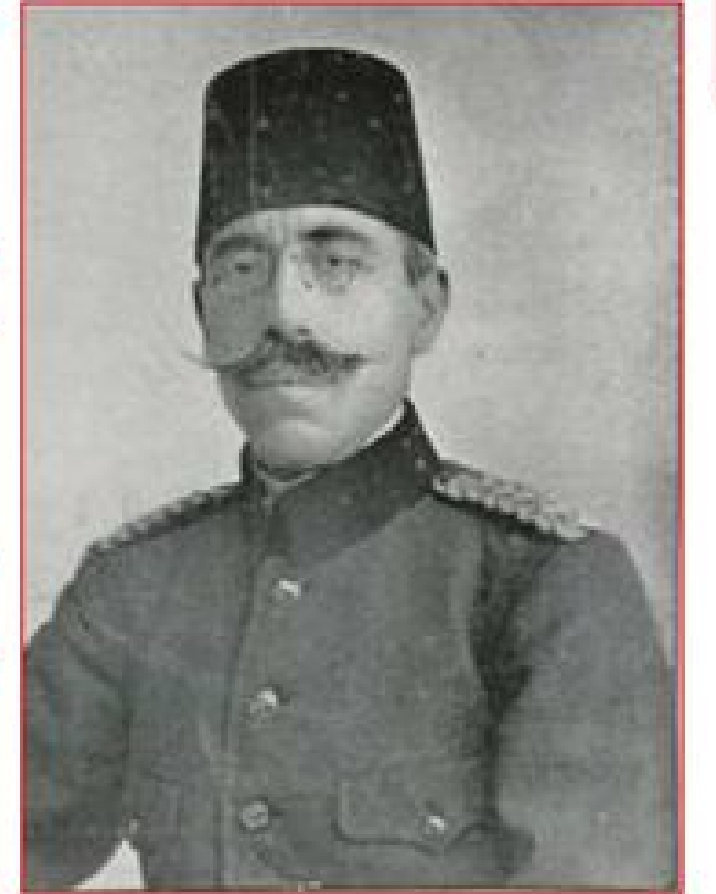
MİLLİ MÜCADELE HAZIRLIK DÖNEMİ

**Temsil Heyeti
Adına**

**ALINAN
KARARLAR**

**İstanbul Hükümeti
Adına**

**Meclisi Mebusan açılmalıdır.
Meclisi Mebusan için seçimler yapılmalıdır.**

**Meclisi Mebusan Anadolu'nun güvenilir bir
şehrinde toplanmalıdır.**

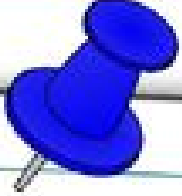
**Barış görüşmelerine giderken Temsil
Heyetinin de görüşü alınacaktır.**

İSTİKAL YOLCULUĞU

MİLLİ MÜCADELE HAZIRLIK DÖNEMİ

SONUÇLARI

Mustafa Kemal bu görüşmelerin Ankara'da yapılmasının uygun olacağını düşünerek 18 Aralık 1919'da Temsil Heyeti üyeleriyle birlikte Ankara'ya doğru yola çıktı.

**Meclis-i Mebusan
için seçimler yapıldı.
Seçimleri %80 oranda
Müdafaa-i
Hukukçular kazandı.
Mustafa Kemal
Erzurum milletvekili
oldu.**

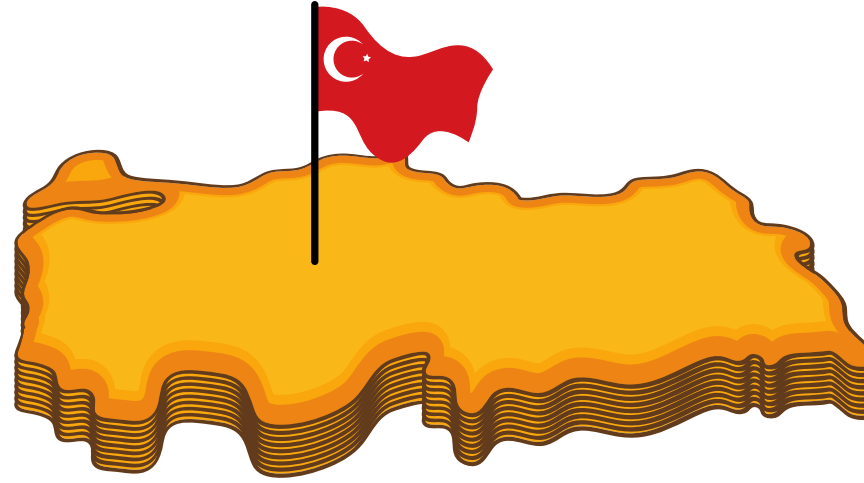
İSTİKAL YOLCULUĞU

MİLLİ MÜCADELE HAZIRLIK DÖNEMİ

TEMSİL HEYETİNİN ANKARA'YI MERKEZ SEÇMESİNDE

Mebusan Meclisinin
toplanacağı İstanbul'a
yakın olması

Batı Cephesi'ne yakın
olması

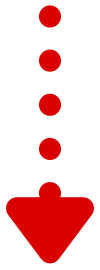
Demir yolu
ulaşımının olması

Ankara halkının milli
mücadeleyi
desteklemesi

BİR MİLLETİN YEMİNİ: MİSAKIMİLLİ

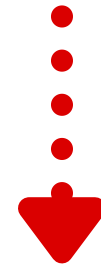
Mustafa Kemal, İstanbul'un **resmî işgal altında bulunması** ve **tutuklanma ihtimali**nden dolayı Mebusan Meclisinin açılışına katılmadı. Ancak meclise gidecek olan arkadaşlarından bazı isteklerde bulundu.

Kendisinin meclis başkanı seçilmesini istedi.

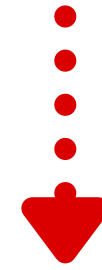
Mebusan Meclisi dağıtılsa başkan olarak meclisi Anadolu'da güvenli bir yerde toplayabilmek

Müdafaa-i Hukuk Grubu oluşturulmasını istedi.

Milletvekillerinin birlikte hareket etmesini istemiştir. Ancak Felah-ı Vatan grubu kuruldu.

Erzurum ve Sivas Kongresi kararlarının kabulünü istedi.

Misak-ı Millî (Millî Ant) Mebusan Meclisinde kabul edildi.

BİR MİLLETİN YEMİNİ: MİSAKIMİLLİ

- Mondros Ateşkes Antlaşması'nın imzalandığı sırada işgal edilmemiş Türk topraklarının tümü, ayrılmaz bir bütündür.

Türk yurdunun sınırları çizilmiştir.

- İşgal atındaki Arap halkları, özgürce verecekleri oylarla kendi geleceklerine kendileri karar vermelidir.

Halkın kararına saygı duyulmuş ve bölge topraklarının durumu netleştirilmek istenmiştir.

- Kendi istekleriyle ana vatana katılmış olan Kars, Ardahan ve Batum için gerekirse tekrar halk oylaması yapılabilir

Türk nüfusunun fazla olduğu yerler seçim yoluyla kanıtlanmak istenmiştir.

- Tam bağımsızlığın sağlanabilmesi için ekonomik gelişmemizi engelleyen siyasi, adli ve mali sınırlamalar kaldırılmalıdır.

Kapitülasyonların kaldırılması istenmiş ve tam bağımsızlık vurgulanmıştır.

BİR MİLLETİN YEMİNİ: MİSAKIMİLLİ

- Azınlıkların hakları, yabancı devletlerdeki Müslümanların da aynı haklardan yararlanmaları şartı ile tanınacak ve sağlanacaktır.

Devletlerarası eşitlik yani denklik ilkesi vurgulanmıştır.

- İstanbul şehri ve Marmara'nın güvenliği her türlü tehlikeden uzak kalmalıdır.

Boğazlar ve ülkenin başkenti olan İstanbul korunmak istenmiştir.

Misakımillinin kabul edilmesiyle İtilaf devletleri Mebusan meclisini kapatıp, İstanbul'u resmen işgal ettiler.

MİSAKİMİLLİ'NİN ÖNEMİ

- Erzurum ve Sivas kongresi kararlarının Mebusan Meclisinde onaylandığının kanıtıdır.
- Milli Mücadele'nin siyasi programıdır.
- Milli sınırlarımız bu belge ile çizilmiştir.
- Vatanın bütünlüğüne vurgu yapılmıştır.
- Kapitülasyonlara karşı çıkılmıştır.

İSTİKAL YOLCULUĞU

MİLLİ MÜCADELE HAZIRLIK DÖNEMİ

TBMM'NİN AÇILMASI

İlk TBMM, Anadolu'dan seçilen ve İstanbul'dan Ankara'ya kaçabilen milletvekillerinin katılımıyla 23 Nisan 1920'de açıldı. Mustafa Kemal, ilk Meclise Ankara Milletvekili olarak katıldı ve 24 Nisan 1920'de Meclis Başkanlığı'na seçildi.

24 Nisan Önergesine göre;

- Hükümet kurmak zorunludur. (Kurucu Meclis)
- Meclisin üstünde hiçbir güç yoktur. (Olağanüstü meclis)
- Meclis, yasama ve yürütme yetkilerini kendisinde toplamıştır. (Güçler birliği)
- Geçici bir hükûmet başkanını tanımak veya bir padişah vekili atamak doğru değildir. (Kalıcılık sağlamak)

İSTİKAL YOLCULUĞU

MİLLİ MÜCADELE HAZIRLIK DÖNEMİ

İLK TBMM'NİN ÖZELLİKLERİ

- **Güçler birliği** ilkesini benimsemiştir. (Yasama, Yürütme, Yargı TBMM'de)
- **Olağanüstü meclis** tir.
- **Savaş meclisi** dir. Kurtuluş Savaşı'nı yönetmiştir.
- Toplumun her kesiminden temsilcilere yer verdiği için **demokratik bir meclis** tir.
- **Meclis Hükümeti Sistemi** 'ni benimsemiştir. Meclis Başkanı hükümetin de başkanıdır.

İlk Meclis binasını sanal tur ile gezebilirsiniz.

TBMM'YE KARŞI ÇIKARILAN AYAKLANMALAR

Azınlıklar tarafından çıkartılan	<ul style="list-style-type: none">• Ermeni ayaklanması• Rum ayaklanması
İstanbul Hükümeti tarafından çıkartılan	<ul style="list-style-type: none">• Ahmet Anzavur Ayaklanması• Kuvâ-yı İnzibatiye (Hilafet Ordusu) Ayaklanması
İstanbul Hükümeti ve İtilaf Devletleri tarafından ortak çıkartılan	<ul style="list-style-type: none">• Bolu, Düzce, Hendek, Adapazarı• Afyon Ayaklanması• Konya Ayaklanması• Yozgat Ayaklanması• Milli Aşireti Ayaklanması
Bazı Kuvayı Milliye liderleri tarafından çıkartılan	<ul style="list-style-type: none">• Çerkez Ethem• Demirci Mehmet Efe

TBMM'YE KARŞI ÇIKARILAN AYAKLANMALAR

TBMM'YE KARŞI ÇIKARILAN AYAKLANMALAR

İSYANLAR KARŞISINDA MECLİSİN ALDIĞI ÖNLEMLER

Meclis, gerek İstanbul Hükûmetinin gerekse İtilaf Devletleri ve azınlıkların çıkardığı ayaklanmaları önlemek için ülke genelinde bazı önlemler aldı.

- **Hıyanet-i Vataniye Kanunu** çıkarılarak (29 Nisan 1920) BMM'ye karşı ayaklananların **vatan haini** sayılıp cezalandırılacağı ilan edildi.
- **İstiklal Mahkemeleri** kurularak ayaklananlar bu mahkemelerde **yargılandı**.
- Ankara Müftüsü **Rıfat Börekçi** ve birçok müftü tarafından **Millî Mücadele'yi destekleyen fetvalar** yayınlandı.
- İsyancılar üzerine **Kuvâ-yı Millîye birlikleri** gönderilerek isyanlar bastırılmaya çalışıldı.

GEÇERSİZ BİR ANTLAŞMA: SEVR ANTLAŞMASI

İtilaf Devletleri İtalya'nın **San Remo** kentinde bir **barış konferansı** düzenledi. Ortak amaçları Osmanlı Devleti'ni parçalamak hatta tarih sahnesinden silmekti. Bu konferansta üzerinde uzlaştıkları antlaşma taslağını, Osmanlı Devleti'ne bildirdiler. Bu taslak **İngilizlerin baskısı üzerine** 22 Temmuz 1920'de padişahın başkanlığında toplanan **Saltanat Şûrasında** tarafından onaylandı. Bunun üzerine Paris'e giden Osmanlı heyeti 10 Ağustos 1920'de İtilaf Devletleri'yle **Sevr Antlaşması**'nı imzaladı.

- İstanbul, Osmanlı Devleti'nin **başkenti** olarak **kalacak** fakat **azınlıkların hakları gözetilmezse şehir, Türklerin elinden alınacak.**
- Boğazlar her zaman **bütün devletlerin gemilerine açık olacak**, Boğazların denetimi "**Boğazlar Komisyonu**" denilen bir komisyona bırakılacak.
- Askerlik zorunlu olmayacak, **sadece 50 bin kişilik bir ordu** bulundurulacak, bu kuvvetin ağır silahları olmayacak.
- Azınlıkların siyasi, sosyal ve kültürel hakları genişletilecek.
- **Kapitülasyonlardan bütün galip devletlerin vatandaşları yararlanacak.**

8.SINIF
2.ÜNİTE 7.KONU

GEÇERSİZ BİR ANTLAŞMA: SEVR ANTLAŞMASI

GEÇERSİZ BİR ANTLAŞMA: SEVR ANTLAŞMASI

Hukuken geçersiz
bir antlaşmadır.

Ölü doğmuş bir
antlaşmadır.

Kanun-ı Esâsî'ye göre **Mebusan Meclisi tarafından onaylanmayan bir antlaşma** yürürlüğe giremez. Mebusan Meclisi de daha önce kapatıldığı için **Sevr Antlaşması meclis onayından geçmemiştir.**

Türk halkı Sevr antlaşmasını kabul etmemiş ve **mücadele azmi artmıştır.** **Kurtuluş mücadelesi başlamıştır.**

BİZE DESTEK OLMAK İÇİN VİDEOLARIMIZI BEĞENİP KANALIMIZA ABONE OLMAYI UNUTMAYIN

Ticari amaç dışında, dijital ve fotokopi ortamında kullanabilirsiniz.
Kanal adresi ve yazan kişi adı belirtilerek başka ortamlarda paylaşılabilir.

Buğra ARSLAN
Sosyal Bilgiler Öğretmeni

Sosyal Bilgiler Dersliği

@sosyalbilgilerdersligi